

سه‌شنبه ۴ اردیبهشت ۱۴۰۳
وطن امروز | شماره ۴۰۲۱

فرهنگ و هنر

اخبار

«اقیانوس پشت پنجره»

برگزیده جشنواره هندی شد

فیلم سینمایی «اقیانوس پشت پنجره» که در بخش مسابقه فستیوال «CMS» در کشور هندوستان، با فیلم‌هایی از کشورهای اسپانیا، انگلیس، چین، کانادا، هند، سوئیس، پاکستان، آلمان و آندونزی رقابت می‌کرد، موفق به دریافت جایزه بهترین فیلم کودک و نوجوان در بخش «سینمای آینده» این جشنواره شد.

این جایزه شامل تندیس طلایی و مبلغ ۲۵۰ رپویه هند است که به کارگردان و تهیه‌کننده اثر تعلق می‌گیرد. در این جشنواره فیلم‌هایی به رقابت پرداختند که موضوعاتی چون وحدت یا صلح جهانی را محور اصلی فیلمنامه‌های خود قرار دادند؛ آثاری که راهکارهایی را برای کودکان و نوجوانان و رسیدن به امنیت و آینده‌ای مطمئن برای الهام بخشیدن به نسل‌های مختلف ارائه می‌دهند. فیلم‌هایی که تنها به بازار فروش و سرگرم کردن کودکان نمی‌اندیشند و بسا دیدگاهی جهانی، به ارزش‌های اخلاقی و تاثیرگذار بر آینده کودکان و نوجوانان نیز توجه دارند.

جشنواره بین‌المللی کودکان «سینه مونه سوری» (CMS)، از ۱۵ تا ۲۱ آوریل ۲۰۲۴ (۲۷ فروردین تا ۲ اردیبهشت ۱۴۰۳) در شهر لاکنو هند برگزار شد و هیات موسس و دبیر جشنواره در سال ۲۰۲۴، با شعار «درد بر جهان»، اندیشه و آموزه‌های اخلاقی‌شناس و حقوقدان بزرگ هند، «مهاتما گاندی» را سرلوحه اهداف این جشنواره قرار دادند.

بازیگر پیشکسوت

زیر تیغ جراحی رفت

صفا آقاجانی، بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر، تلویزیون و رادیو چند روز قبل به علت مشکلات گوارشی در ناحیه کبسه صفا عمل جراحی انجام داد.

سیدعباس عظیمی، مدیرعامل موسسه هنرمندان پیشکسوت پس از گفت‌وگوی تلفنی با این هنرمند باسابقه کشورمان از سلامتی کامل او خبر داد و بیان کرد: استاد آقاجانی در حال حاضر شرایط پایدار دارد و در حال استراحت و گذران دوران نقاهت در منزل خود است. صفا آقاجانی متولد ۱۳۳۵، بازیگر سینما، تئاتر، تلویزیون و رادیو است و از سال ۱۳۹۵ به عضویت موسسه هنرمندان پیشکسوت درآمده است. آقاجانی در ۱۷ سالگی فعالیت هنری خود را با نمایشنامه «بام‌ها و زیر بام‌ها» در نقش مادر آغاز کرد و مورد تقدیر و تشویق قرار گرفت. نخستین تجربه تصویری او، بازی در تله‌تئاتر «کار هر بز نیست خرمن کوفتن» بود که سال ۵۶ از شبکه سراسری تلویزیون پخش شد.

همخوانی مخاطبان

در کنسرت خواننده پاپ

علیرضا طلیسچی پس از اجرای ۲۹ فروردین‌ماه در هتل اسپیناس پالاس، شامگاه یکشنبه دوم اردیبهشت‌ماه نیز طی ۲ سانس میزبان مخاطبانش در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران بود.

از نکات قابل توجه کنسرت‌های طلیسچی می‌توان به همخوانی مخاطبان در اجرای تمام قطعات اشاره کرد که شور و هیجان این اجراها را چند برابر می‌کند. همچنین او با برگزاری ۲۱ نوبت اجرا، پرتراکم‌ترین خواننده فروردین‌ماه در حوزه برگزاری کنسرت به شمار می‌رود.

«زندگی جونم»، «تو فکر می‌کنی کی‌ای»، «فسن کی بودی تو»، «ای داد بر من»، «دیوونه دوست‌داشتنی»، «لیلا»، «به دریا نریم»، «دل به دل»، «فاف» و «سختگیر»، «به تو چه»، «پایقدم» و «بی‌پناهی» از جمله قطعات انتخابی طلیسچی برای اجرا در این کنسرت‌ها بودند. اعضای ارکستر این خواننده پاپ را محمد عارف (گیتار نایلون)، پارسا رفیع (گیتار الکتریک)، نیما لشکری (بیس)، امیرحسین آرموده (پراکنش)، ادوار دانیال‌زاده (درامز) و مسیح منتظری (گیتار الکتریک) به رهبری امیر بهادر دهقان نوازنده کیبورد تشکیل می‌دادند.

کنسرت طلیسچی ۲۹ فروردین‌ماه در سالن رویال هال هتل اسپیناس پالاس و دوم اردیبهشت‌ماه در مرکز همایش‌های برج میلاد برگزار شد.

بزرگداشت مقام معلم با پویش

رادیویی «یک جمله زبیا به آموزگارم»

رادیو سلامت با هدف ارج نهادن به مقام شامخ معلم، پویش «یک جمله زیبا به آموزگارم» را با مشارکت دانش‌آموزان سراسر کشور راه‌اندازی کرده است.

محمد یوسفی، مدیر فضای مجازی رادیو سلامت در گفت‌وگو با خبرنگار رادیویی ایرنا درباره برپایی پویش‌های متعدد در این شبکه رادیویی بیان کرد: رادیو سلامت در مناسبت‌های مختلف از شنوندگان دعوت می‌کند تا با شرکت در پویش‌های شبکه، تعامل‌شان با رادیو افزایش یابد. شبکه سلامت از پیشنهادهای مخاطبان برای راه‌اندازی پویش‌های دیگر نیز بهره می‌برد.

وی با اشاره به دیگر پویش‌های این شبکه در سال جاری گفت: از ابتدای سال پویش‌های مختلف همچون پویشی برای روز قدس را برگزار کرده‌ام. تلاش می‌کنیم مخاطب همیشه همراه ما باشد، ضمن اینکه تعداد آثار ارسال‌ی برای پویش‌ها بسیار قابل توجه است.

مدیر فضای مجازی رادیو سلامت با اشاره به برپایی «پویش یک جمله زیبا به آموزگارم» عنوان کرد: با اینکه تنها چند روز از آغاز پویش گذشته اما قابل مردم بسیار خوب بوده و آثار ارسال‌ی نشان می‌دهد مردم همیشه به مقام شامخ معلم توجه می‌کنند و برایشان ارزشمند است. از سوی دیگر بستر دریافت آثار ارسال‌ی مردم در پایگاه مجازی رادیو سلامت فراهم شده که مرتب و به‌موقع رصد و بهینه‌سازی می‌شود تا شرکت‌کنندگان بدون کوچک‌ترین مشکل آثار خود را ارسال کنند.

وی ادامه داد: قابل‌های صوتی ارسال‌ شده به این پویش در برنامه زنگ تفریح و تصاویر ارسال‌ی در رادیو نما ای سلامت پخش می‌شود. این پویش به منظور تشکر و قدرانی از مقام آموزگاران که نقش بسزایی در تربیت نسل آینده دارند در فضای مجازی رادیو سلامت برپا شده است.

حضرت امیر المومنین (ع)

چون دانش آدمی فروزی گیرد، ادبش افزون می‌شود و ترسش از پروردگارش خودداند می‌گردد

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحبانیتاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: زما شکیبایی
سرمدبیر: سیدعابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۲۷ | تلفن: ۶۶۴۱۳۷۲۸۲ | نمابر: ۶۶۴۱۳۷۲۸۳
پيامرسان: vatnemrooz@ | پست الکترونیک: info@vatnemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰

نگاهی به تماشاخانه سنگلج، قدیمی‌ترین سالن فعال تئاتر کشور

تماشاخانه‌ای به قدمت تئاتر ایران

پیرامون ساختمان تماشاخانه اعلام می‌کند که اگر در سال‌های گذشته موضوع زمین مجاور تعیین تکلیف می‌شد، نه‌تنها امروز شاهد چنین وضعیتی نمی‌شدیم، بلکه کلنگ ساخت موزه، پارکینگ و سالن‌های تمرین به زمین می‌خورد.

■ زمینی که برای ساخت تماشاخانه خریداری شد درباره خرید زمین این تماشاخانه ۲ روایت وجود دارد که روایت نخست حاکی از این است که وزارت فرهنگ و هنر این زمین را خریداری کرده و به ساخت این تماشاخانه اختصاص داده است. روایت دوم نیز از اتابک نادری که از اسفند ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰ و از ۱۳۹۱ تا مرداد ۱۳۹۲ مدیریت تماشاخانه سنگلج را به عهده داشت عنوان شده که بانویی ارمنی، زمین این مکان را به وزارت فرهنگ و هنر اهدا کرده است.

اما بر پایه بریده جرایدی که از سال ۱۳۴۳ در دست است، این تماشاخانه با هزینه آقای مهندس بابایان، مدیرعامل شرکت بهسانز، با مسؤلیت محدود و عضو سندیکای شرکت‌های ساختمانی با تمه مصالح تالار وحدت بنا و به وزارت فرهنگ و هنر اهدا شده است. زیربنای این تماشاخانه ۱۰۳۴ مترمربع است و در آن زمان به نام «۲۵ شهریور» نامگذاری و ۱۸ مهر ۱۳۴۴ خورشیدی، همزمان با برگزاری نخستین جشنواره «نمایش‌های ایرانی» افتتاح می‌شود و زمزمه‌هایی که درباره اختصاص این تماشاخانه به نمایش‌های ایرانی شنیده می‌شود، با واقعیت تبدیل می‌شود.

زمانی که تماشاخانه سنگلج آماده بهره‌برداری و پذیرای آثار نخستین جشنواره «نمایش‌های ایرانی» شد، به گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌شود که آثار نمایشی شرکت‌کننده در این جشنواره، هر یک به مدت یک تا ۲ شب اجرا شود ولی آثار نمایشی به اندازه‌ای قدرتمند آماده اجرا شده بود که با توجه به استقبالی که از هر اثر نمایشی می‌شد، یک تا ۲ ماه اجرا برای این آثار در نظر گرفته می‌شد اما با گذشت زمان، سال ۵۲ نخستین نمایش غیرایرانی به نام «بازرس» به نوسندگی نیکولای گوگول با کارگردانی مرحوم استاد عزت‌الله انتظامی در تماشاخانه سنگلج روی صحنه رفت.

در مورد مالکیت ساختمان مجاور تماشاخانه سنگلج با توجه به مستندات کتاب «تماشاخانه‌های طهران» و

تأییدات اساتید مرحوم جعفر والی، عزت‌الله انتظامی و علی نصیریان زمین مجاور با پرداخت وجهی بیش از انقلاب در مالکیت تماشاخانه سنگلج قرار گرفته بود که تا آستانه ثبت موارد قانونی چون سند هم پیش رفته بود که با وقوع انقلاب و سپس فوت مالک وقت، به سرانجام نرسید و بعدها نیز پیگیری‌های مستمری انجام نشد، البته در مقاطعی استاد عزت‌الله انتظامی با شهردار وقت تهران نشست‌ها و مراوداتی پیرامون انتقال آن داشت که با درگذشت استاد انتظامی آن هم به نتیجه نرسید. از طرفی اتابک نادری، رئیس وقت تماشاخانه با توجه به اطلاعات موجود به واسطه ارائه طرح توسعه تماشاخانه در دهه ۹۰ این مطلب را تأیید می‌کند.

از طرفی در نامه‌ای که مرحوم استاد داوود رشیدی خطاب به شهردار وقت تهران نوشته است با اشاره به موضوع طرح توسعه تماشاخانه سنگلج از آرزوی ۴۰ ساله این هنرمند از جمله احداث کتابخانه تئاتر، سالن‌ها و پلاتوهای تمرین و موزه می‌گوید، البته به این نکته باید اشاره کنیم که ایده موزه تئاتر از طرف اتابک نادری مطرح شد و بنا بود ساختمان مجاور که اکنون محل بحث است، به تماشاخانه سنگلج تحویل در و طبقات مختلف احداث شود؛ ایده بسیار فشنگ و زیبایی که در زمان اتابک نادری طرح‌ریزی شده بود.

تعمیرات تماشاخانه

نخستین تعمیرات انجام شده در تماشاخانه سنگلج مربوط به سال ۱۳۶۴ خورشیدی است که طی ۶ ماه نخست سال هیچ نوع فعالیتی نداشت و از شهرویر تا آبان یکسری تعمیرات روی آن شد که شامل نصب کفیوش داخل سالن نمایش، ریل کشی صندلی‌های سالن، نصب همه لوازم تاسیساتی، آماده‌سازی لوازم تاسیسات صحنه جهت نصب و بسیاری دیگر بود. پس از این تعمیرات، افتتاحیه و برگزاری نخستین سمینار چهارمین جشنواره تئاتر فجر و بازدید دانشجویان دانشکده هنرهای دراماتیک طی ۳ روز از جمله برنامه‌هایی بود که در تماشاخانه سنگلج برگزار شد و ۶ اثر نمایشی شرکت‌کننده در چهارمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در تماشاخانه سنگلج اجرا شدند. دومین بار نیز سال ۱۳۶۷ تماشاخانه سنگلج با تعمیر اساسی مواجه و طی آن ساخت ستون‌های تقویتی

در ششمین جلسه نقد و بررسی فیلم کوتاه تهران عنوان شد

«سینما» خانواده‌اش را انتخاب می‌کند

می‌سازد مدعی است و همه چیز برای او مهم است. هر کسی که بگوید کار مهمی نکرده‌ام و انتقادات برایم اهمیت ندارد، قطعاً دارد تعارف می‌کند.

سپس نوبت به بررسی فیلم کوتاه «پرویز» به کارگردانی پیمان فخرایی رسید که این کارگردان جوان، درباره تجربه ساخت این فیلم گفت: «پرویز» فیلم اول من است، ما ابتدا کار را با تئاتر شروع کردیم. فیلمنامه «پرویز» را چند سالی در ذهنم داشتم و در نخستین فرصت آن را ساختم. این کارگردان درباره استفاده از تجربه‌های خود در عرصه تئاتر، برای ساخت فیلم گفت: این تجربه از چند وجه خیلی به من کمک کرد که راهی در تفکر از آن جمله بود. ایده فیلم از آنجایی آمد که در زمان دانشجویی در کافه کار می‌کردم و مدیر کافه روی بهداشت حساس بود اما من می‌گفتم مثلاً اگر کسی روی غذا بنشیند، غذایش را بخورد و برود، چه کسی می‌بیند و اصلاً مگر چه می‌شود؟

عباس میرزایی در ادامه درباره مواجهه‌اش با فیلم کوتاه «پرویز» گفت: یک فیلم کم‌دی یا یک فیلم فانتزی موفق

قابلیت اجرای ارزان را دارد. به همین دلیل «کورتیزول» را با پول توجیبی و تنها با ۱۶ میلیون تومان ساختیم. مرتضی‌علی عباس‌میرزایی در ادامه درباره فیلم «کورتیزول» بیان کرد: من به این نتیجه رسیدم که آدم‌ها می‌توانند نگاه شخصی خود را داشته باشند و با همان نگاه با دیگران صحبت کنند. من هم به نگاه آقای نوروش احترام می‌گذارم. این کارگردان سعی کرده است یک فیلم فانتزی بسازد و تا حدودی هم موفق بوده است اما از سوی دیگر من مخالفم که میزان بودجه فیلم را اعلام کنیم.

وی در ادامه نظر خود درباره این فیلم را اینگونه مطرح کرد: «کورتیزول» حکایت همان مثل «چاه مکن پهر کسی» است. شاید البته این برداشت من متفاوت از نظر کارگردان باشد اما معتقدم ما در مقام فیلمساز نباید درباره فیلم خود صحبت کنیم و باید بشنویم و ببینیم دیگران درباره آن چه می‌گویند.

عباس میرزایی در واکنش به این بخش از اظهارات هم مطرح کرد: هر کسی فیلمی می‌سازد، فیلمش را به یک فستیوال یا یک پاتوق می‌دهد. اصلاً هر کسی که فیلم

به نظرم ناشی از این است که فیلمسازش ذهن خلاق و موفق داشته و در این فیلم از همه نمادها استفاده شده است و به نظر می‌رسد کارگردانش هم آدم باهوشی است. من حس می‌کنم آدم‌هایی سراغ کم‌دی و فانتزی می‌روند که جهان آنها با جهان ما خیلی متفاوت است.

این فیلمساز و منتقد افزود: وقتی فیلم‌های اول خود را می‌ساختم همیشه کمبود امکانات تولید باعث می‌شد از همان ابتدا بدانم که قرار است چه کنم. در واقع ما همگی عمده فیلم بودیم تا خروجی، دقیقاً آنچه که می‌خواستیم شود. نخستین باری که «پرویز» را می‌دیدم با جماعتی در مرحله قضاوت آن بودیم. موقعی که فیلم شروع شد به بغل‌دستی خودم گفتم کاراکتر اصلی حتماً یک واکنش بزرگ نشان می‌دهد. بغل‌دستی‌ام گفت اینچنین نمی‌شود اما به او تأکید کردم که این کارگردان همه چیز را با وسواس چیده است. فیلم گویی مانند «سه‌خ» کافکا داستان انسانی را روایت می‌کند که مگس شده است، یا بالعکس!

سپس در غیاب کارگردان فیلم کوتاه «فلس»، پوریا ریحانی، بازیگر نقش اصلی این اثر روی صحنه آمد و گفت: هومن نادری یک روز طرح خود را پیش ما آورد. ما چند وقتی روی آن کار کردیم و در نهایت به شناختی رسیدیم. فیلمبرداری هم در ۴ روز انجام شد. من اصالتاً جنوبی هستم، هومن هم یک رگه جنوبی دارد. این فیلم می‌خواست یک بازنامه‌ای از فرهنگ جنوب داشته باشد. عباس‌میرزایی درباره این فیلم اظهار کرد: به نظرم هومن نادری بسیار آدم باهوش و آرتیستی است. چون این فیلمساز در عین حال که منتقد است، راهکار هم ارائه می‌دهد. در قرارداد کنیند البته یک جاهایی فیلم او لنگ می‌زند. به نظرم آقای نادری جزو خانواده سینماست و معتقدم اگر یک بار یک فیلم خوب بسازد، همه جهان هم که روبه‌روی شما بایستند سینما باز هم شما را به سوی خود فرا می‌خواند. سینما همواره خانواده‌اش را خودش انتخاب می‌کند.

در این جلسه، فیلم کوتاه «وزوز» به دلیل غیبت عوامل فیلم، مورد نقد و بررسی قرار نگرفت.